

På vej til Bornholm

Af Lone Ree Milkær
Hovedbestyrelsesmedlem

I år bliver der for 2. gang, efter svensk forbillede, holdt Folkemøde på Bornholm. Denne gang er Humanistisk Samfund med. Formålet med mødet er at stille en arena til rådighed, hvor politikere, organisationer og 'folket' kan mødes og diskutere politik og samfundsudvikling i uformelle rammer. Folkemødet bygger på det grundlæggende demokratiske princip, at alle debatter og events under mødet er gratis og at alle organisationer kan tilmelde sig.

500 medlemmer nået!

Humanistisk Samfund har nu 508 betalende medlemmer. Det er en fremgang på 50% siden foråret 2011.

Det skyldes mange ting. Vi har været meget i medierne, vores Aalborg-afdeling holdt et velbesøgt møde om humanistiske begravelser, der gav øjeblikkelige indmeldelser og vi har netop haft en vellykket konfirmation.

Men mest af alt skyldes fremgangen,

I år er der tilmeldt mere end 200 forskellige organisationer, stort set alle folketingsmedlemmer, nogle eu-parlamentarikere og på Bornholm forventer de 20.000 deltagere. Det er mere end en fordobling af sidste års deltagerantal.

HS deltager med en informationsstand, hvor vi vil oplyse om vores forening og vores værdier, udbrede kendskabet til vores ceremonier og møde nysgerrige og interesserede borgere og politikere. Vi forventer at få nogle gode diskussioner og at få mulighed for at fortælle om HS.

Udover at være ved standen vil vi benytte lejligheden til at lave politisk lobbyarbejde, og de tilstedeværende hovedbestyrelsesmedlemmer vil blande sig i diskussionerne ved nogle af de mere end 500 debatter og arrangementer, som forskellige organisationer er vært for under mødet.

at vores medlemmer har skaffet flere medlemmer. I december fik vi fremstillet 2.000 foldere, som var målrettet til medlemmer, der gerne vil gøre reklame for os. De blev revet væk, og et nyt oplæg er nu trykt.

Vi mangler dog stadig lidt, før vi har nået målet om 200 nye medlemmer, som Hovedbestyrelsen satte sidste år.

Vi håber derfor, at du vil hjælpe med

Læs mere om:

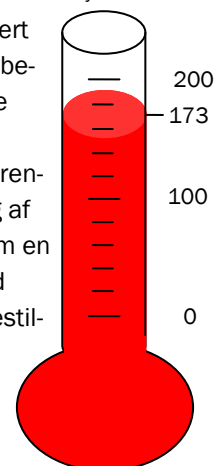
- Ceremonilederuddannelse.....side 3
- Vielsesret.....side 4
- Til konference på Christiansborg om kirkens fremtid.....side 4

- Årets humanistiske konfirmationside 5
- Norge afskaffer statskirke.....side 6

at skaffe medlemmer. Du kender sikkert nogle, der kan se et behov for humanistiske ceremonier og for at ændre på den nuværende sammenblanding af kirke og stat. Giv dem en folder eller lad et ord falde, foldere kan bestilles på kon-takt@humanistisksamfund.dk.

Nye medlemmer

Hvem er vi? Fem spørgsmål til Jørn Rosborg

I hvert nummer stiller vi fem faste spørgsmål til en person, der er aktiv i Humanistisk Samfund. Denne gang til Jørn Rosborg, der netop er blevet valgt til formand for Humanistisk Samfund Aalborg.

Jørn Rosborg

Hvorfor meldte du dig ind i HS?

Jeg meldte mig ind i HS efter at jeg

tilfældigt så omtale af et møde i Aalborg, arrangeret af HS. Jeg læste efterfølgende om HS på nettet og fandt, at jeg her fandt synspunkter, som jeg deler og som jeg finder væsentlige i samfundsdebatten.

Hvad er HS vigtigste opgave lige nu?

Vigtigste opgave er nu, da vi er så ung en organisation, at udbrede kendskabet til vore værdier og synspunkter. Vigtigt er også at udbrede kendskabet til vore ceremonier. Der er givetvis mange, der deler værdier med os og som gerne vil se dem fremmet, og det gøres bedst ved at vi er synlige.

Hvordan kan vi nå det mål?

Hvis vi er synlige, kommer medlemmerne af sig selv. Vi skal derfor utrætteligt gøre opmærksom på os selv, først og fremmest ved at være synlige i så mange medier som muligt. Vi skal deltage i debatter om livssyn, skrive læserbreve, artikler, synspunkter, kro-

nikker. Vi skal holde offentlige møder og gøre hvad vi kan for at få medierne til at omtale disse møder før og efter.

Hvad laver du, når du ikke er aktiv i HS?

Jeg er pensionist, var tidligere overlæge, først i Aalborg i ca. 27 år, dernæst i Grønland i tre år. Jeg dyrker aktivt klaverspil, overvejende klassisk, går til mange koncerter og operaer. Læser en del skønlitteratur, dansk og udenlandsk. Rejser mindst en gang årligt til udlandet for at opleve nye kulturer, gerne noget, jeg har læst om tidligere, Påskeøen, Chile, Peru, Bolivia, Ecuador med Galapagosøerne, Sydafrika, mange europæiske lande. Spiller meget tennis, sommer og vinter. Besøger/får besøg af børn, svigerbørn og børnebørn og har aktivt liv med dem.

Hvilken tophistorie vil du helst høre i radioavisen?

At kirke og stat er adskilt i Danmark.

Fra arbejdet i en lokalafdeling

Af Jørn Rosborg

I Humanistisk Samfund Aalborg har vi afholdt flere møder for offentligheden, har forinden uddelt flyers herom til biblioteker, plejehjem, ældrecentre etc. med magert resultat. Det lokale dagblad og ugeaviserne har ikke været villige til at bringe omtaler herom trods udsendelse af pressemeddelelser adskillige gange. Efter flere henvendelser til NORDJYSKE Stiftstidende om hvorfor de ikke bragte vore meddelelser, lykkedes det endelig at få en pressemeddelelse i avisen om søndagen, to dage før vi den 24. april afholdt møde om begravelse uden religion.

Sammen med det øvrige forarbejde gav det pote! Der var 34 tilhørere og en journalist og en fotograf fra avisen var også mødt frem.

Asger Bertram holdt foredrag om humanistisk begravelse. Der var mange spørgsmål fra tilhørerne om, hvilke kvalifikationer der skal til for at være ceremonileder, om praktiske forhold og meget andet. Asger svarede forbiholdt på alle spørgsmål. Ingen kunne være i tvivl om lødigheden i ceremonierne efter Asgers fremragende indsats. Fem dage efter - i søndagsavisen - var der en meget fyldig og retvisende omtale af arrangementet. Inkl. tre fotos fyldte artiklen næsten to sider!

Men det var ikke den eneste medieomtale. I samme søndagsavis havde vor lokale biskop, Henning Toft Bro, i anledning af den forestående konfirmation et længere indlæg herom - med overskriften: "Livssynsneutrale ceremonirum", hvilke ord han "har brækket tungen på et par gange". Han

havde hørt ordene i en udsendelse på DR P1. Han skrev en del herom og opponerede mod udtrykket, som han betegnede som "et falsum".

Det kunne vi ikke lade gå upåtalet hen og jeg skrev derfor et længere debatindlæg (som mine medbestyrelsesmedlemmer fik til kommentering). Det blev bragt den efterfølgende søndag i stor opsætning. Det medførte nye kommentarer fra et par debattører og gav mig anledning til endnu et svar.

Debatmødet og avisdebatten har givet os mulighed for at markere, at vi er der, har meninger og holdninger, selvfølgelig samtidig med at vi respekterer og accepterer, at andre er uenige med os. Det har været en positiv mulighed for at vise andre, at de ikke er alene med lignende synspunkter.

Snus til vores uddannelser!

Af Jørgen Oldenburg
Humanistisk Samfunds ceremoniansvarlige

Ved hvert eneste møde og hver gang vores fire ceremonier (navngivning, konfirmation, bryllup og begravelse) omtales, nævnes det, at vi har brug for flere celebranter til at forestå vores ceremonier. Lige så regelmæssigt opfordrer vi folk til at melde sig, eller til at foreslå oplagte kandidater i deres omgangskreds at gøre det. Men det sker ikke!

Jeg tror, at denne tilbageholdenhed må skyldes, at man forestiller sig, at funktionen er vanskeligere at udføre end den faktisk er, eller at man frygter ikke at kunne håndtere ukendte praktiske og følelsesmæssige krav – med andre ord ukendskab mht. uddannelsen og arbejdets indhold.

Vores celebrant/ceremonilederkursus i efterårsmånederne vil derfor starte med et åbent medlemsmøde. Indholdet vil koncentrere sig om nogle af de praktiske, etiske, æstetiske, psykologiske og formelle discipliner, celebranterne skal undervises i. Tanken med mødet er at vise indholdet af undervisningen og dermed dens tilgængelighed og attraktion. For det er nemlig et dejligt og krævende, men ikke hårdt arbejde at fungere som celebrant/ceremonileder. Og nok kan man få et honorar for sin indsats, men det er et arbejde, der faktisk giver belønningen i sig selv, fordi man på utrolig kort tid kommer i usædvanlig nær menneskelig kontakt med de personer, for hvem man udfører ceremonien. For mennesker med evne og glæde ved mødet med andre, er arbejdet en kilde til stor tilfredshed. Man står heller ikke alene med opgaven, for grupperne arbejder tæt sammen som sparringspartnere og erfaringsdelere. Man er altså omgivet af solidariske kolleger, der er lige så opsat som en selv på, at hver eneste HS ceremoni skal være en succes.

Reserver derfor lørdag d. 8. september til et heldagsmøde i København fra 11.00 - 17.00 og få et indblik i uddan-

nelsen (Stedet meddeles senere). Dette møde er altså åbent for alle, også for dem, der ikke umiddelbart tænker på at fuldføre uddannelsen. Men vi håber naturligvis, at det vil give dig lyst til at fortsætte og fuldføre uddannelsen, som vil finde

Den 8. september kan du få mere at vide om arbejdet som humanistiske ceremonileder eller celebrant. Du er meget velkommen - også selvom du ikke selv vil være celebrant eller ceremonileder.

sted på forskellig vis i de forskellige ceremonigrupper. Men alt det vil du også høre mere om ved mødet lørdag d. 8. september, hvor også de nuværende

celebranterne og ceremonilederne vil være til stede.

Du kan tilmelde dig ved at sende en mail til jo@humanistisksamfund.dk.

Denne gang ej!

Af Ole Wolf

Formand for Humanistisk Samfund

Det har altid været en mærkesag for Humanistisk Samfund at opnå ligestilling mellem trossamfund og os som livssynssamfund.

Her er vielsesret et centralt krav. Når staten har valgt at give trossamfund mulighed for at foretage juridisk gyldige vielser, skal vi have den samme mulighed. Det er ikke rimeligt, at staten kræver, at man skal tro på transcendent magter for at kunne vie folk.

Regeringen meddelte da den tiltrådte, at den ville ændre ægteskabsloven for at ligestille homoseksuelle med heteroseksuelle.

Når ægteskabsloven alligevel skulle revideres, var det indlysende for Hu-

manistisk Samfund at rejse kravet om, at man samtidig ligestillede ikke-troende med troende.

Vi har derfor gjort et stort arbejde for at gøre politikere og medier opmærksomme på vores krav. Vi har holdt møder med folketingsmedlemmer, afgivet høringsvar til lovforslaget, skrevet læserbreve og været i foretræde for folketingsudvalget. Vi

kan med stolthed konstatere, at der nu er mange både i og udenfor folketinget, der kender vores krav om ligestilling.

Men nu, hvor loven er vedtaget, må vi også se i øjnene, at det ikke blev i denne omgang, vi fik vielsesret. Regeringen ønskede, at lovændringen kun skulle handle om ligestilling af homoseksuelle og heteroseksuelle. Man ville ikke forplumre billedet ved at indtage andre spørgsmål.

Men der kom alligevel noget ud af vores arbejde. Som nævnt henvendte vi os om sagen til Folketingets Socialudvalg, da ægteskabsloven hører under

Socialministeren. De videresendte vores henvendelse til kommentering hos Socialminister Karen Hækkerup. Hun svarede følgende: "Spørgsmålet om udvidelse af retten til at foretage vielser kræver selvstændige overvejelser, og jeg mener derfor ikke, at det er hensigtsmæssigt, at jeg på nuværende tidspunkt kommenterer nærmere på henvendelsen."

Det blev ikke i denne omgang, vi fik vielsesret. Men Karen Hækkerup har åbnet en dør.

Svaret i sig selv er ret intetsigende. Men et spørgsmål trænger sig på, når man nærlæser det: På hvilket tidspunkt vil ministe-

ren så kommentere henvendelsen?

Det spørgsmål vil vi stille ministeren i det kommende efterår. Og vi vil arbejde for at finde folketingsmedlemmer, der vil holde ministeren fast på at svare på spørgsmålet.

Erfaringen fra humanistiske foreninger i andre lande er, at det tager år eller årtier for livssynssamfund at blive ligestillet med trossamfund. Vi er kun lige begyndt, men vi har et godt grundlag for det videre arbejde.

Til konference på Christiansborg

Af Ole Wolf

Regeringen vil nedsætte et udvalg, der skal se på kirkens styrelse. Som forberedelse til dette, havde kirkeminister Manu Sareen indbudt til konference på Christiansborg d. 16. april.

I konferencen deltog 150 personer. Af dem havde 148 kirkelig baggrund. Der var biskopper, præster, menighedsrådsmedlemmer, ansatte på teologi og deltagere fra kirkelige organisationer.

Derudover var jeg og Jesper Vind fra Ateistisk Selskab til stede. Humanistisk Samfund havde spurgt, om vi kunne deltage med flere, men fået at

vide, at der ikke var ledige pladser.

Jeg sagde i et indlæg, at man ikke må glemme, at en million danskere står udenfor folkekirken. Det kommende arbejde må derfor ikke ende i diskussioner om f.eks., hvem der skal bestemme over statens tilskud til præsternes løn, mens man glemmer, at det grundlæggende er forkert, at staten betaler til præsters løn. Det vandt naturligt nok ikke gehør i en kreds, der var temmelig lukket om sig selv.

Næste skridt for Manu Sareen bliver at udpege udvalget, der skal se på kirkens styrelse. Man må frygte, at han ender med et udvalg, hvor folkekirken

er lige så dominerende som på konferencen.

I så fald bliver resultatet af udvalgsarbejdet sørgeligt forudsigeligt: Kirken skal have større frihed til at bestemme selv, men i øvrigt skal staten fortsætte med at understøtte kirken som hidtil.

Humanistisk Samfund vil gøre, hvad vi kan for at forhindre dette, selv om det er op af bakke. Til en start har vi skrevet til Folketingets kirkeudvalg og advaret mod, at der bliver nedsat et ensidigt sammensat udvalg. Vi forventer at få foretræde for Folketingets kirkeudvalg efter sommerferien.

Husk at nyde turen mod målet

Af Henrik Lodberg Olsen
Konfirmationsunderviser

"I kommer til at gå en lang tur for at finde jer selv, og bliver muligvis noget helt andet, på vejen. Men det vigtige er at finde kærligheden til livet, at blive vild med processen."

Dette var et af de råd 18 humanistiske konfirmander fik med på vejen ved ceremonien i Valby en lørdag i maj.

Selv om hovedtaleren, med fornavnet Alberte, ikke fyldte meget på scenen, var der ingen tvivl om, at alle konfirmanderne samt de fleste af de 200 gæster, kendte stemmen eller i det mindste efternavnet Winding. Alberte tog alle med på en personlig tur gennem hendes egne teenageår med ensomhed, drømmen om at blive elsket, set og at høre til. I stedet fandt hun ud af at holde af sig selv og andre og at stå på egne ben.

Alberte kigger ned på konfirmanderne, når hun understreger sit budskab om at nyde turen på vejen mod målet, for det er det, siger hun, der er selve livet.

Sammen med konfirmanderne tog

Alberte et hop, i bogstaveligste forstand, ind i de unges nye liv. Og det blev punktum for en rørende og personlig beretning om det komplekse teenageliv.

Konfirmanderne havde forinden sunget John Mayers "Waiting for the world to change", der handler om utilfredshed og afmagt men med et håb om, at det hele bliver bedre en dag. Efter sangen holdt to af konfirmanderne tale på vegne af hele holdet.

Den officielle overrækkelse af rose og

bevis skete traditionen tro ved, at de unge en efter en blev kaldt op på scenen. Foruden selve beviset får de alle en udskrift af menneskerettighedserklæringen samt kopi af hovedtalen.

Med denne tredje humanistiske konfirmation runder vi de 51 humanistiske konfirmander i Danmark.

Vi fik mange positive tilkendegivelser fra både konfirmanderne og deres familier og det giver os en stærk tro på, at konceptet om humanistisk konfirmation er det rigtige.

Uddrag af Albertes tale

Hvad betyder det, tror du, for dit liv, at have en følelse der flyder over og ud i en hel uges humør? Hvordan påvirker det dine omgivelser, at du griner eller græder? Er du rarere ved din mor? Bliver du sødere ved din lillesøster? Husk at du fylder noget i verden, og at

du betyder noget for andre, uanset om du vil det eller ej. DU ER VIGTIG, og de ting DU syntes er vigtige, skal vi andre forstå og lytte til, for du er i gang med at blive det du drømmer om. Og det skal vi allerede nu respektere. Jeg håber bare, at du også selv kan mærke hvor meget du betyder for dine omgivelser, og at du allerede findes, midt i verden og er i gang med det store eventyr.

I kommer til at gå en lang tur for at finde jer selv, og bliver muligvis noget helt andet, på vejen. Men det vigtige er at finde kærligheden til livet, at blive vild med processen. Det er mit gode

råd til jer. Selv om I ikke har nået målet for jeres drømme, så kan I vælge at se hver dag som en slags succesoplevelse.

Find livet, hver dag og bag ved alting.

Lov mig, at I leger, laver film, laver business, laver politik, synger, skriver, oplever verden, skidt med målet, nyd bare rejsen derhen.

Jeg vil gerne have, at vi hopper op i luften sammen, og når vi lander igen, så starter dit nye liv, så starter alting, så begynder festen.

Tillykke med alt det der begynder fra NU!!!!

Hos venner i Berlin

Af Rainer Verhoeven

Store Bededag tog syv medlemmer på ekskursion til vores søsterorganisation *Humanistischer Verband Deutschlands* i Berlin. Vi fik et indblik i en organisation, der driver en imponerende række af forskelligartede institutioner. HVD's arbejde sikrer på den måde, at der er et alternativ til de mange kirkelige institutioner i Tyskland.

Fordi St. Bededag ikke er helligdag i Berlin, kunne vi besøge HVDs institutioner i åbningstiden. Om formiddagen delte vi os i to hold og deltog i Lebenskunde-timen (livskundskab) på to forskellige skoler. Lebenskunde er valgfag i Berlin og næsten 50.000 elever undervises i humanistiske synspunkter om livets spørgsmål.

Om eftermiddagen besøgte vi en humanistisk daginstitution for børn, som allerede eksisterede i DDR, men siden blev overtaget af HVD. Lederen fortalte, at det humanistiske syn på børn var helt forskelligt fra DDRs. Børnene kan i dag i stor stil selv bestemme,

hvad og hvem de ville lege med. Alt bygger på at indøve det at tage ansvar.

Da den tyske regering i 2007 lovede pasningsgaranti fra 2012 af, skabte den et stort vækstpotentiale for organisationer, der vil drive sådanne institutioner. I Tyskland har man nemlig tradition for, at staten kun driver børnehaver, hvis opgaven ikke kan løses af almenyttige organisationer.

Om lørdagen stod *Jugendfeier* på programmet, som i et vist omfang svarer

til vores konfirmation. Men her var der tale om et stort arrangement med et par hundrede konfirmander, 2.000 tilskuere og en iscenesættelse, der forekom nogle mere som en revy end en konfirmation. Traditionen for *Jugendfeier* går tilbage til 1852, hvor de første fritænkere indførte egne ritualer for overgangen til de voksnes liv.

Desværre nåede vi ikke at besøge alle HVD's spændende tilbud i Berlin, herunder et hospice, men det kan være, vi får lejlighed til det en anden gang.

Fra Jugendfeier

Norge afskaffer statskirke

Af Ole Wolf

Den 14. maj kunne norske medier offentliggøre, at Norge ændrer deres grundlov og afskaffer statskirken.

Som konsekvens af grundlovsændringen skal den norske stat ikke længere udnævne biskopper. Regeringen skal heller ikke længere fungere som "kirkeligt statsråd". Dermed bortfalder det hidtidige krav om, at mindst halvdelen af ministrene i regeringen skal være medlem af Den norske kirke, en regel vi ikke har haft herhjemme.

Human-Etisk Forbunds leder Åse Kleveland har tidligere kaldt dette "et afgørende gennembrud for HEFs syn som gør, at vejen ligger åben for en

fremtidig adskillelse af stat og kirke."

Selv om den nye ordning er et stort skridt i den rigtige retning, er der ifølge Human-Etisk Forbund imidlertid stadig et godt stykke vej til en fuldstændig adskillelse af stat og kirke.

Hidtil har §2 i Norges grundlov lydt "Den evangelisk-lutherske Religion forbliver Statens offentlige Religion." Det ændres nu til "Værdigrundlaget forbliver vor kristne og humanistiske Arv. Denne Grundlov skal sikre Demokrati, Retsstat og Menneskerettighederne." I §16 kommer der til at stå "Alle indvaanere af Riget have fri Religionsudøvelse. Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forbliver

Norges Folkekirke og understøttes som saadan af Staten."

Den norske kirke skal altså stadig være Norges "folkekirke", selv om den evangelisk lutherske tro ophører med at være "statens offentlige religion".

På samme måde fortsætter sammenblanding af stat og kirke på en række område, f.eks. fortsætter staten med at være "statens offentlige religion".

Alt i alt må man desværre konkludere, at træerne ikke vokser ind i himlen. Norge er kommet nogle skridt foran Danmark i adskillelse af kirke og stat, men for begge lande er der stadig langt til svenske tilstande.

Humanistisk Samfund

Vester Voldgade 96, 5. tv.
1552 København V
www.humanistisksamfund.dk

Telefon: 42 43 20 10

E-mail: kontakt@humanistisksamfund.dk

Bladet redigeres af: Ole Wolf (ansv.), Jørgen Oldenburg,
og Rainer Verhoeven.

Kommentarer og ideer til bladet er velkomne.

Humanistisk Konfirmation

Har du børn, der nærmer sig konfirmationsalderen?

Eller har du venner, der er ikke-troende, og hvis børn nærmer sig konfirmationsalderen? Som måske endda er begyndt at spekulere over, om der er et alternativ til klassekammeraternes kristne konfirmation?

Så bør du læse Humanistisk Samfunds nye folder om vores konfirmationer - og give den til dine venner.

I den kan du læse om, hvad en humanistisk konfirmation er og hvordan den foregår. Derudover fortæller tidligere humanistiske konfirmander om, hvordan det var at blive humanistisk konfirmeret.

Du kan bestille folderen ved at sende en mail til kontakt@humanistisksamfund.dk.

Solhvervsfest på World Humanist Day

Torsdag den 21. juni 2012

World Humanist Day fejres verden over hvert år den 21. juni.

Humanistisk Samfund festligholder denne dag ved at afholde en sommersolhvervsfest torsdag den 21. juni 2012 (2 dage før Sankt Hans Aften, men årets længste dag: 17,30 timer) på STAUNSHØJ, Høveltevej 72, 3460 Birkerød.

Der bliver både tid til socialt samvær og refleksion samt drøftelse af aktuelle emner og mål.

Ole Morten Nygaard holder båletalen.

Alle er velkomne. Vi starter ved 18-tiden med at spise, hver deltager tager en ret til fælles buffet og drikkevarer med til eget brug, og gerne også lidt underholdning.

Tilmelding Peter A. Nielsen på mobil 26806026 eller på email: pan@humanistisksamfund.dk senest mandag d. 18. juni.

Flere foldere på vej

I december fik vi fremstillet 2.000 foldere om Humanistisk Samfund. Folderen fortæller om foreningens arbejde med at forstå ceremonier og arbejde for adskillelse af religion og stat. Folderen er ideel at give til personer, der vil have glæde af at vide mere om Humanistisk Samfund, f.eks. fordi de kan tænkes at blive medlem af foreningen. De 2.000 foldere blev revet væk, og vi har derfor fået fremstillet 2.000 nye.

Vi har samtidig en ny og opdateret version på vej af vores folder om humanistiske begravelser. I den kan man læse om, hvordan en humanistisk begravelse foregår og hvad det særligt humanistiske er ved ceremonien.

Du kan bestille de to foldere på kontakt@humanistisksamfund.dk. Hvis du ikke kan adgang til mail kan du ringe på 42 43 20 10.